

NVRB

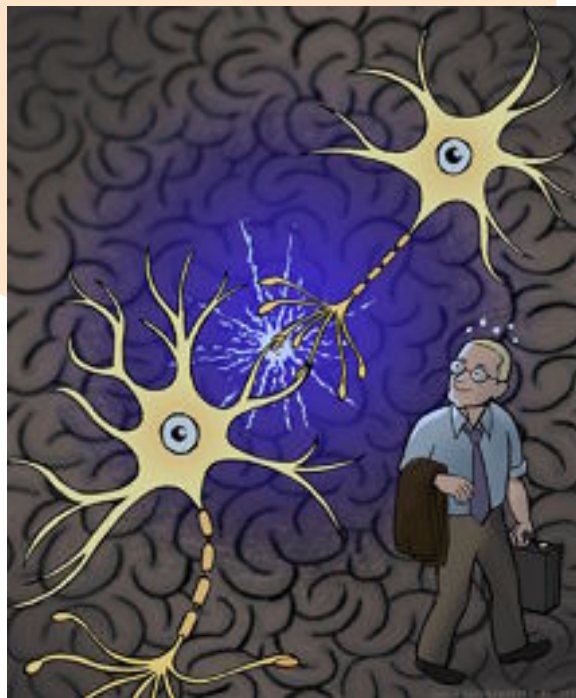
Nederlandse Vereniging voor
Risicoanalyse en Bedrijfszekerheid

NIEUWSBRIEF

april 2011 - nummer 2011-2

Inhoudsopgave

Feest voor de geest	1
ALV 2011, Verenigingsgegevens, Nieuwsberichten...	2
De Pen... Eric van Kleef, Even voorstellen...	3
Wetenschapswaardigheden, ESREL 2013	4
Verslag lezingen ALV	5
Agenda, Ingezonden stuk: Verontrustend	6
Volledig met factoren (Risicozoeker 12)	7
Congres Delta Pi, Colofon	8

Feest voor de geest

Voor mij was de Algemene Ledenvergadering van 2 maart jongstleden het formele einde van mijn vierjarig bestuurslidmaatschap voor de NVRB. Terugkijkend heb ik – en met mij in potentie de andere **NVRB**-leden - veel interessante kennis opgedaan. Om de VPRO-campagne van enige tijd geleden te citeren: het was een 'Feest voor de geest'!

Als PR-functionaris ben ik betrokken geweest bij de productie van de **NVRB** nieuwsbrief en de website. Daarnaast heb ik natuurlijk frequent onze interessante ledenavonden bezocht. Een aantal citaten van medio 2007 tot en met medio 2011, laat ik hier nog eens terugkomen.

Het nut van modelleren

- We just can't predict, and (...) modelling is just another attempt to 'Platonify' reality. (Andrea Saltelli citeert N.N. Taleb, 2007)

Risicoanalyse

- Risico-assessment heeft niets te maken met rationele besluitvorming (Johan de Knijff (2008) citeert Roger Cooke (1982))
- Systematische gevaarsidentificatie en risico-evaluatie verloopt niet adequaat; veiligheidscultuur laat te wensen over; leren van incidenten is onvoldoende; principes van inherente veiligheid worden onvoldoende gehanteerd (Chris Pietersen over procesveiligheid 25 jaar na Bhopal, 2009).
- Nederlandse QRA's bij procesindustrie en het transport gevaarlijke stoffen is thans vooral ten behoeve van Ruimtelijke Ordening en vergunning, maar het zou handiger zijn om het ook te hebben om de veiligheid te verbeteren en de hulpverlening beter te plannen! (Hans Pasman, 2010).

Voorzorgprincipe

- De onzekerheid over mogelijke ernstige schade zou, hoe dan ook, moeten worden vertaald in een plausibele kansschatting; anders is een redelijke afweging tussen fout-negatieve en fout-positieve gevolgen onmogelijk. (Charles Vlek, 2010)

Falend toezicht door korte termijn denken

- Steeds is met open ogen besloten dat het toezicht kon worden verminderd, de veiligheid aan de bedrijven kon worden overgelaten en investeringen in de hulpverlening niet meer nodig waren. (Ben Ale, 2011)

Tot zover mijn bloemlezing.

Terwijl ik dit stuk schrijf, is net bekend geworden dat in Japan het blussen van de kerncentrale Fukushima gestopt is. Dit vanwege "te hoge straling". De aardbeving, gevolgd door een tsunami en de daaropvolgende problemen in kerncentrales is nu al één van de tien grootste rampen die de wereld ooit hebben getroffen. De bovenstaande citaten kunnen de oordeelsvorming ondersteunen.

Martijn Flinterman

NVRB

Nederlandse Vereniging voor
Risicoanalyse en Bedrijfszekerheid

ALV 2011

Op woensdag 2 maart 2011 werd de algemene ledenvergadering gehouden. Een kleine 20 leden waren naar Utrecht gekomen om te luisteren naar het verslag van 2010 en de toekomstplannen.

Hierbij mijn persoonlijke weergave van een aantal punten:

- Het bestuur kreeg décharge voor de financiën. Met dank aan de kascontrolecommissie bestaande uit Koos Ham en Theo Logtenberg.
- Het algemeen werkplan 2011 is vastgesteld, net als de notulen van afgelopen jaar en het jaarverslag.
- Er is nieuw promotiemateriaal met het vernieuwde logo.
- Er wordt geen jaarboek meer gepubliceerd. De informatie is beschikbaar op de website. De leden gaven aan dat de ontsluiting van de informatie wel geborgd moet zijn. Het jaarboek gaf een handzaam overzicht en was voor velen een bruikbaar naslagwerk. Het bestuur antwoordde dat die functie zeker behouden dient te blijven. Met de nieuwe webmaster en de website-bouwer zal dit verder worden opgepakt en ingevuld.

Verder is er een wisseling in het bestuur: *Martijn Flinterman* en *Aarnout Brombacher* worden opgevolgd door *Ronny van den Heuvel* (PR) en *Bert Knegtering* (voorzitter).

Peter Blanker

Alle veranderingen bij elkaar: zittend linksvoor de aftredende *Martijn Flinterman*, staand links de aftredende voorzitter *Aarnout Brombacher*, rechts staand *Bert Knegtering* en direct daarnaast zit *Ronny van den Heuvel*. Op de achtergrond de nieuwe **NVRB**-vlag.

Nieuwsberichten...

Op de **NVRB**-site vindt u o.a. de volgende nieuwsberichten:

- *Wat is een meltdown eigenlijk en wat is het risico?*
- *Deskundigen: veel mis met bestrijding Moerdijk*

Voor alle informatie gaat u naar <http://www.nvr.nl/nieuws.html>

Verenigingsgegevens

Het doel van de **NVRB** is "bijdragen aan de ontwikkeling van de analyse en beheersing van risico's en bedrijfszekerheid alsmede de toepassing en kwaliteit daarvan te bevorderen door kennisoverdracht en uitwisseling van ervaring."

Aanmelding lidmaatschap en wijziging gegevens leden

Secretariaat **NVRB**

Karolina Wojciechowska

p/a HKV lijn in water

Botter 1129

8232 JN Lelystad

0320 - 294 211

secretaris@nvr.nl

Aanmelding en informatie NVRB-bijeenkomsten

Programma Commissie **NVRB**

Ir. Menso Molag

lector Risicobeheersing

Saxion Hogeschool

M.H. Tromplaan 28

7513 AB Enschede

06 - 5152 1200

menso.molag@tno.nl

Beste leden,

Als kersverse nieuwe voorzitter van de **NVRB**, wil ik u graag wat verder informeren over mijzelf, het belang van de **NVRB** en ontwikkelingen binnen de vereniging. Allereerst even kort over mijzelf. Inmiddels al 15 jaar ben ik werkzaam bij Honeywell Safety Management Systems in Den Bosch. Daar ben ik actief als safety consultant voor met name de procesindustrie. Het gaat hierbij niet zozeer om persoonlijke (ARBO-achtige) veiligheid maar om veilig opererende procesinstallaties.

Dat het nog steeds goed mis kan gaan is de afgelopen jaren duidelijk gebleken; grote ongevallen op raffinaderijen en opslagdepots in Texas city (U.S.), Hemel Hempstead (U.K), San Juan (Peurto Rico) Jaypur (India), vorig jaar Het Deep Horizon olieboorplatform in de Golf van Mexico, eind vorig jaar dichterbij huis Moerdijk en nu de enorm catastrofale ramp in Japan. Helaas geven dit soort rampen maar al te zeer aan dat het voortdurend van belang is risico's en betrouwbaarheden goed te analyseren en te beheersen en daar ligt ook het belang van de **NVRB**.

De afgelopen twee jaar zijn er zo veel bestuurswisselingen geweest dat blijkt dat in die periode inmiddels het gehele bestuur is vernieuwd en ook sterk is verjongd. Dat betekent enerzijds een uitdaging om het bestaande beleid verder te nemen, maar het betekent ook een opportuniteit om met nieuwe mensen ook nieuwe activiteiten te gaan ontplooiën. Wij als bestuur zien dit in ieder geval als een geweldige uitdaging. Dank u wel!

Bert Knegtering

NVRB

Nederlandse Vereniging voor
Risicoanalyse en Bedrijfszekerheid

De Pen... Eric van Kleef

Wie een jaar geleden een scenario bedacht waarin een zeer zware aardbeving, een tien meter hoge vloedgolf, een nucleaire crisis in drie kernreactoren, een evacuatie van 200.000 mensen, elektriciteitsuitval voor 2 miljoen huishoudens, 1,5 miljoen huishoudens zonder water en een vulkaanuitbarsting tegelijk voorkwam, zou zijn uitgelachen. Toch is dat precies

het scenario dat zich in Japan voltrekt op het moment dat ik dit stukje zit te schrijven. Afgaand op de eerste berichten waren de kerncentrales in Japan gebouwd op een aardbeving met een kracht van 7.9. In werkelijkheid had de aardbeving een kracht van 9.0. Het koelsysteem viel uit door wegvallen van de elektriciteitsvoorziening. Het reserve koelsysteem van de reactoren werd weggevaagd door de tsunami. Dit lijkt erop te wijzen dat ook in Japan bij het ontwerp van de centrales niet met het nu optredende scenario rekening is gehouden. Aan de andere kant is het indrukwekkend om te zien hoe de Japanse overheid in enkele dagen 50.000 man aan rampenbestrijding op de been weet te brengen.

Ik ben zowel betrokken bij het maken van risicoanalyses van ontwerpen

als bij het bestrijden van crises. In beide rollen kom ik vaak met scenario's in aanraking. In de eerste rol bij het opstellen van scenarioanalyses, zowel als zelfstandig instrument als als basis voor een risico-

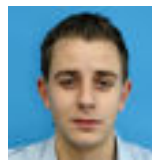
analyse. In de meeste gevallen betreft het daarbij infrastructurele projecten, tunnels, wegen, waterkeringen, spoorwegen. In de tweede rol bevind ik mij als reserve-officier van de Koninklijke Landmacht geplaatst bij de Landelijk Operationele Staf, die bij grootschalige crises in Nederland de operationele eenheden moet gaan coördineren. Onwillekeurig ga je dan als je geconfronteerd wordt met een crisis zoals zich nu voordoet in Japan, nadenken over hoe we het er in Nederland vanaf zouden brengen.

Nou, ik denk niet, dat we het in Nederland een haar beter doen. Discussies over scenario's tijdens het ontwerp gaan vaak over de vraag hoe klein de kans wel niet is op dat scenario en of we daar dus wel maatregelen tegen moeten nemen. Ik moet toegeven, dat ook ik mij wel laat overtuigen door redeneringen dat de kans op een scenario kleiner is dan eens in de miljoen jaar. De ramp in Japan laat echter weer eens zien, hoe betrekkelijk dergelijke redeneringen zijn. We moeten als risicoanalisten niet denken alle scenario's te kunnen overzien. Koppelingen blijken soms heel onverwacht te zijn. De natuur is nog altijd inventiever dan de ingenieur. De gebeurtenissen in Japan benadrukken echter ook het belang van het beschikken over een grote veerkracht en het inbouwen van mogelijkheden die improvisaties mogelijk maken en op mogelijkheden om ook in extreme situaties nog zicht te hebben op wat er eigenlijk aan de hand is. Misschien moeten we ons bij het maken van scenarioanalyses wel meer gaan richten op het inbouwen van dergelijke mogelijkheden om de veerkracht te vergroten. Als we zo tegen scenarioanalyses aan gaan kijken, dan bestaat er niet meer zo iets als een te groot scenario.

Natuurlijk is de waarschijnlijkheid van een samenloop van gebeurtenissen zoals die nu in Japan plaatsvindt, zeer klein. Toch is het goed om met dergelijke onwaarschijnlijke scenario's rekening te houden. De complexiteit van de resulterende crisis is enorm. Groter wederom dan de crisisscenario's waarop we ons denken te moeten voorbereiden. De meeste crisisscenario's richten zich op het optreden van één type crisis tegelijk. Wat we hier zien gebeuren is dat tussen de verschillende typen crises een nauw verband blijkt te zijn, waardoor heel verschillende dingen tegelijk gebeuren. Ook op het gebied van de crisisbeheersing moeten we ons misschien wat meer realiseren dat crises niet alleen komen. Ik zal de komende tijd in ieder geval weer eigenwijs met "rare" en onwaarschijnlijke scenario's aan durven komen. Niet om daarmee te zeggen dat er dus meer maatregelen moeten worden getroffen, maar wel om elkaar aan het denken te zetten over wat we willen gaan doen als dat onwaarschijnlijke scenario optreedt.

Eric van Kleef

Even voorstellen...

Al sinds mijn geboorte in 1985 woon ik (Ronny van den Heuvel) in het kleine en rustige vestingstadje Ravenstein. Ik woon hier samen met mijn vriendin Karin.

Via het atheneum en na een niet afgeronde studie rechten op de Universiteit van Nijmegen heb ik uiteindelijk gekozen voor een studie aan de Avans Hogeschool te 's-Hertogenbosch. Daar heb ik in 3 jaar tijd de opleiding Integrale Veiligheid afgerond. Mijn afstudeerstage heb ik doorlopen bij de Nederlandse Gasunie. Daar heb ik me beziggehouden met het opzetten van een Integraal Veiligheidsmanagementsysteem voor een van de compressorstations in Nederland.

Na mijn afstuderen in 2007 ben ik direct aan de slag gegaan als veiligheidsadviseur bij de afdeling veiligheid van Rijkswaterstaat Dienst Infrastructuur (voormalige Bouwdienst). Hier ben ik nog steeds actief in de werkvelden veiligheidsmanagement en Probabilistisch Beheer en Onderhoud. De onderwerpen veiligheid, bedrijfszekerheid en risicoanalyse zijn dan ook niet nieuw voor mij. Toen ik werd gevraagd om de bestuurspost Public Relations van Martijn Flinterman over te nemen hoefde ik dan ook niet lang na denken. Enerzijds een mooie kans om mijn kennisnetwerk te verbreden. Anderzijds ook een uiterst leuke taak in een omgeving met enthousiaste mensen in hetzelfde vakgebied. Daarom graag tot snel!

Ronny van den Heuvel

Vacature Webmaster

De NVRB is *nog steeds* dringend op zoek naar een *webmaster*. Wie vindt het leuk om één van onze visitekaartjes actueel te houden, van inhoud te voorzien en vraagbaak te zijn voor alle vragen op het gebied van internet? Aanmeldingen en vragen via het bestuur!

Wetenschapswaardigheden

Availability management of advanced professional systems based on system traces

door *Kostas Kevrekidis*, TU Eindhoven

Advanced professional systems are products that are used in the core processes of businesses. These systems are *capital producing*. They play

an integral role in the productivity of businesses by affecting the output of consumer goods or services. The interruption of normal operation of these

systems, planned or unplanned, can have serious effects not only on the health of the businesses but to wider groups of society. A recent example is the unexpected shutdown of a Canadian nuclear reactor (Chalk River, Ontario) that coincided with the scheduled maintenance of the Petten nuclear reactor in the Netherlands which caused a worldwide shortage of medical isotopes.

To achieve high availability of these systems, one relies on two levers: system design and maintenance. System design is enhanced by the use of redundancy of critical components. Designs are backed by preventive maintenance policies during operational life, to provide a defense against the costly downtimes of unpredicted failures. To facilitate the decision making, awareness on the state of components is required. Condition based monitoring techniques, such as the measurement of vibrations, noise or temperature, provide the necessary insight to the component's state to support replacement decisions. The digital revolution also had its impact on the design of capital goods. Besides that, a new design characteristic, *resilience*, has been introduced to the system's design. Resilience refers to the system's ability to return to fully operational state or to reduce the loss of functionality in the event of failure. Systems operating in critical environments such as healthcare are required to become more resilient to failures.

Although the design of professional systems has changed, the two levers for effective availability management remain the same and decision making still relies on acquiring insight into the components' states. But the methods used to achieve that insight have changed drastically. Computer technology came with the ability to monitor and record the state of digital components during system operation. System *traces* is a computer generated data form that contains semantic information on the states of digital components. Each record is time stamped and together they form an ordered sequence of recordings that represents the states of multiple digital components over long periods of operating time. The analysis of traces can reveal availability bottlenecks due to either frequent component failures or insufficient system resilience. Both are valuable input for the effective availability management of advanced professional systems.

However, traces in their raw format are not ready to be used as input for analytical tools. Traces usually contain noise and consist of a variety of semantic information. Single physical events, such as failures and recoveries, can be represented by multiple data instances, and recorded as various components in the system experience the same event. To apply analytical tools, traces are cleared from irrelevant recordings and transformed in such a way that single physical events can be clearly identified.

A methodology is proposed that consists of two phases, *preprocessing* and *transformation*. During preprocessing the raw traces undergo cleaning where irrelevant and noisy entries are removed. The detection of noise in traces is done with the use of an efficient algorithm that is searching for "unwanted" data structures. Preprocessing is completed with the removal of these structures without disturbing the remaining data entries. During the transformation phase, first the data entries are clustered to formations that represent single physical event *instances*. In the second step of transformation, clusters are compared and matched to form groups of physical event *types*. Both steps are completed without compromising the semantic content of traces.

The transformation achieves two objectives:

- a) physical events can be identified in the traces by point representations;
- b) point representations refer to event types rather than event instances, thus increasing the informative density of the trace.

Once the transformation is complete, analysis can begin. Analytical tools can now make use of the point representations and the semantic content of those representations. This is the first end-to-end methodology that focuses on taking raw traces and making them fit for analysis. The methodology relies on the behavioral characteristics of the modular designs of professional systems and the sequential nature of traces. It is a generic methodology, allowing it to be implemented on a wide range of systems. Similar solutions so far have been relying on system specific knowledge to extract information from traces. Another advantage of this methodology is that it allows the processing of the data as they are being generated, making it a close to real-time approach. An application based on the proposed methodology would allow the monitoring of fleets of geographically distributed systems in close to real-time manner. For availability management such an application would provide the information necessary to support the decision making processes on both operational and tactical level.

Dit artikel is ietwat ingekort, op de NVRB-site vindt u het gehele artikel.

ESREL 2013

De NVRB is van plan om één van de volgende ESREL-conferenties naar Nederland te halen. We mikken voorlopig op ESREL 2013. Wie heeft er zin om actief deel te nemen aan de organisatiecommissie?

Meld je aan bij het bestuur via rdo@nvr.nl!

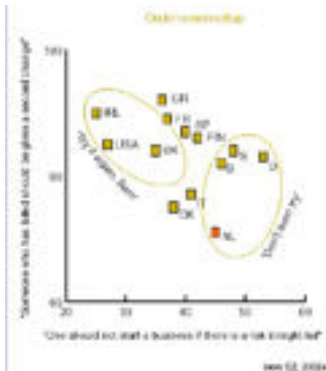
Verslag Lezingen ALV

Aansluitend op de ALV werden er traditiegetrouw weer twee lezingen gegeven. *Joop Halman* (Universiteit Twente) nam ons mee in het Risicomanagement in Projecten en *Robert Slomp* (Rijkswaterstaat) vertelde over zijn recente ervaring met overstromingen in Frankrijk. Onze leden Johan van den Bogaard en Ben Rijnveld doen verslag.

1e lezing: Risicomanagement in projecten

Centrale vraag is welke risico's acceptabel zijn binnen innovatieprojecten. Risico's zijn nodig om te kunnen innoveren, maar te veel risico kan grote negatieve gevolgen hebben. Prof. Halman bestempelt dit als de risicoparadox bij innovatieprojecten en illustreert dit als volgt:

- Ondernemerschap en de introductie van nieuwe producten, processen en diensten vereist het durven nemen van risico's;
- Veel innovaties blijken te mislukken: innovatie is een risicovol gebeuren;
- Het benadrukken van het belang om risico's te managen mag niet leiden tot een versterking van risicomijdend gedrag;
- Gebruik risicomanagement als hulpmiddel om risico's te voorzien, en deze actief maar vooral welbewust te nemen.

Ter illustratie wordt in een grafiek getoond dat Nederland Risicomijdend is. Tevens lijkt uit de grafiek te kunnen worden opgetekend dat de landen die hele grote risico's durven nemen nu in de financiële problemen zitten.

Risico is een breed begrip en wordt binnen verschillende contexten gebruikt. Ter illustratie worden een aantal voorbeelden gegeven:

- Gezondheidswetenschappen: epidemisch onderzoek naar gezondheidsrisico's
 - Economie: investeringsvraagstukken
 - Veiligheidskunde: Toelaatbaar geachte risico's in productiesituaties
 - Statistiek: ondersteunende methoden ter kwantificering van risico's
- Om het risicoprofiel van innovatieprojecten goed in kaart te brengen wordt de RDM (Risk Diagnose Method) gepresenteerd welke drie verschillende dimensies onderscheidt, namelijk onzekerheid, impact op project resultaat en de mogelijkheid tot beïnvloeding.

Prof. Halman pleit ervoor op een systematische manier risico-inventarisaties uit te voeren en systematisch tot besluitvorming te komen. Democratische besluitvorming of besluitvorming door een sterke persoonlijkheid is niet altijd afdoende. Het minderheidsstandpunt is bijzonder belangrijk en moet in het proces gerespecteerd worden. Ofwel, ieders standpunt is van belang. Groepsdynamica kan een grote invloed hebben op de inbreng van eenieder in een risicosessie. In het risicodiagnose proces moet hier rekening mee gehouden worden en dient het proces goed gefaciliteerd worden.

De sprekers op de ALV: *Joop Halman* (rechts) en *Robert Slomp*.

Uiteindelijk presenteert prof. Halman een stappenplan, dat bestaat uit:

Stap 1. Projectrisico's in kaart brengen

- Maak gebruik van een risicoreferentielijst
- Individuele inbreng van alle projectdeelnemers
- Identificeer technische, organisatorische & financiële projectrisico's

Stap 2. Risicodiagnose van projectrisico's

- Maak een inschatting naar mate van onzekerheid, beïnvloedbaarheid en impact voor projectsucces
- Geef dit weer in risico topografie

Stap 3. Besluitvorming over gediagnoseerde risico's

- Wijze van besluitvorming: zowel individueel-subgroepen als plenair
- Te nemen maatregelen: accepteren - reduceren - transfereren - verwerpen

Stap 4. Beheersen (risicomanagement)

- Consequenties in termen tijd, middelen & verantwoordelijkheden
- Monitoren & beheersen van het verdere verloop

Prof. Halman sluit de presentatie af met een aantal conclusies:

- Risicomanagement is essentieel voor het realiseren van projectsucces
- Inventariseer de risico's systematisch en maak gebruik van opgebouwde expertise
- Neem ieders standpunt serieus
- Organiseer belangrijke projecten vanuit de inzichten van Escalation of commitment theorie.

Escalation of commitment verwijst hierbij naar de valkuil dat gedurende een project medewerkers/beslissers vaak zich dusdanig aan het resultaat hebben verbonden, dat ze op niet-rationele gronden het project toch voortzetten.

Johan van den Bogaard

2e lezing: Overstromingen 28 februari 2010

De tweede lezing van de avond werd gehouden door *Robert Slomp*. Robert Slomp werkt sinds 1998 voor Rijkswaterstaat en is daar senior adviseur en projectleider Toets en Ontwerpinstrumentarium.

Robert Slomp is getrouwd met een Française en daardoor extra betrokken geweest bij de overstromingen die een jaar geleden in Frankrijk plaatsvonden tengevolge van de storm Xynthia. Hij is betrokken geweest bij een project dat als doel had om, waar mogelijk, te leren van de overstromingen die in Frankrijk zijn opgetreden en deze kennis toe te passen voor de Nederlandse situatie.

De presentatie startte met een filmpje van de overstromingen die zijn opgetreden. De ramp kenmerkte zich door vele doorbraken waardoor een gebied van ca. 50.000 ha. overstroomde en 47 mensen omkwamen. Belangrijkste oorzaken voor de ramp zijn communicatieproblemen, achterstallig onderhoud, ruimtelijke ordening en bouwstijl. Het was bekend dat er een storm aankwam, maar dat dit ook kon leiden tot een hoogwater/overstromingssituatie werd niet ingezien. De dijken waren vaak sinds de middeleeuwen niet meer onderhouden en tevens is er gebouwd op kwetsbare plekken. Over de rampenbeheersing kan gezegd worden dat deze redelijk tot goed is verlopen, de hulpdiensten waren over het algemeen snel ter plaatse. Desalniettemin kwamen 47 mensen om, meestal tengevolge van verdrinking, maar ook door onderkoeling en uitputting. Opvallend is dat in Frankrijk, in tegenstelling tot Nederland, bij de aankoop van een huis een risico/overstromingskaart wordt overlegd. Daarnaast gaat een deel van het Franse equivalent van de inboedelverzekering naar een speciaal 'overstromingsfonds'. Helaas bleek dit fonds vorig jaar voor een gedeelte te zijn gebruikt voor andere zaken...

Om een dergelijke ramp in de toekomst te voorkomen zijn aanpassingen in de ruimtelijke ordening, een beter waarschuwingssysteem en nieuwe/betere dijken voorzien. Als reflectie naar de Nederlandse situatie merkt Robert Slomp op dat op dat met name de buitendijkse gebieden in Nederland een probleem vormen. Vaak wordt hier tóch gebouwd, waarbij het voor de mensen die gebruik maken van dit gebied vaak niet duidelijk is dat ze buitendijks wonen en dus niet (of beperkt) beschermd zijn tegen hoogwater. Daarnaast is de toetsing (nog steeds) niet volledig afgerond. En wat te doen bij een overstroming? Alle systemen vallen uit, maar is hier wel voldoende rekening mee gehouden? Is er een goede communicatie tussen de verschillende hulpdiensten? Zelfredzaamheid is vaak een belangrijke schakel in het uiteindelijk aantal slachtoffers, hier zou meer aandacht aan besteed moeten worden. De presentatie wordt afgesloten met een filmpje van de ramp, ondertussen worden nog enkele vragen en opmerkingen uit de zaal besproken. Na de presentatie mochten belangstellenden het boekje 'Schade door overstroming-Leven van Franse ervaringen met de storm Xynthia' mee naar huis nemen. Een leuke afsluiting van een interessante lezing.

Ben Rijnveld

Agenda

Universiteitendag, 7 april 2011, Saxion Hogeschool, Deventer.

Congres Asset Management, 21 april 2011, Deltares, Delft.

Risico's van rampen en ruimt. ordening, 23 mei 2011, Utrecht.

Delta Pi Congres, 26 mei 2011, Vught. Zie achterpagina.

ESREL 2011, 18-22 sept. 2011, Troyes (Fr). www.esrel2011.com

Ingezonden: Verontrustend

'Verontrustend' dat was wel het minste van wat men zou kunnen zeggen over het AD-artikel van 19 februari jongstleden, met de mening van 'rampen'professor Ben Ale over het tegenrapport van de Faro-vliegramp. "Afschuifstelsel na Faro is logisch", zegt Ale. Dat kan wel zijn, maar die commissies en onderzoeken

zijn bedoeld om dit 'afschuifstelsel' en andere vormen van het 'zwarte Pieten'-spel juist te voorkomen! Voor zover ik weet heeft het betreffende krantenartikel niet tot kamervragen geleid en ook dat is 'verontrustend.' Immers, Ale zegt nog veel meer dingen die aanleiding zouden moeten geven om ons te bezinnen over het 'stelsel' waarmee wij met rampen omgaan. Wat te denken van diens opmerking: "Van beter toezicht op de brandveiligheid na Volendam is weinig meer over." En: "Het gaat om zoveel geld, dat mensen bereid zijn het onderzoek in een bepaalde richting te kleuren, zodat de rekening ergens anders terecht komt." Blijkbaar is er iets goed mis met onze rampencommissies en heeft Ben Ale -althans dat is mijn indruk- zich bij de situatie neergelegd. Men kan immers geen ijzer met handen breken en om een 'commissiecultuur' te veranderen is misschien wel een nog veel zwaardere opgave.

Toch maakt Ale een opmerking die weleens de juiste richting zou kunnen duiden. "Voor onafhankelijk onderzoek zijn lui nodig met een sterke ruggegraat, zonder last van een verleden of een loyaliteit aan iets of iemand. En met het volle besef dat wie vandaag nog een vriend is, morgen onderwerp van onderzoek kan zijn en overmorgen een vijand."

Ik ken ze, dergelijke individuen. Het zijn non-conformisten, einzelgangers, en geen commissiemannetjes. Daarvoor missen ze domweg de capaciteiten! Het zijn betweters die zichzelf desondanks niet al te serieus nemen. Ze zijn ook niet van plan de consensus op te zoeken, maar hebben de onweersaanbare neiging om als iedereen het met elkaar eens is, juist dan het tegengestelde standpunt in te nemen. Eén van hen was het anarchistische Amsterdamse gemeenteraadslid voor de Rapaillepartij, *Bertus Zuurbier*, die de opmerking maakte: hoe meer regels, hoe groter de chaos. Iets dergelijks komen we tegen in een AD-artikel van 17 september 2003 'Overheid stapelt fout op fout na rampen'. Ben Ale: "Ze maken te snel nieuw beleid, terwijl juist het bestaande beleid vaak toereikend is, maar niet goed genoeg wordt uitgevoerd". Dat is het dus: we stapelen regel op regel, waardoor men uiteindelijk door de bomen het bos niet meer ziet. Nederlands bekendste Onafhankelijke Geest is Johan Cruyff, die ons elke maandag via De Telegraaf zijn visie geeft over voetbal, Ajax in het bijzonder en over sport in het algemeen. De positie van Cruyff in het Nederlandse poldermodel is werkelijk uniek! Even uniek als die van Pieter van Vollenhoven en zijn Onderzoekscommissie, die er dan ook 20 jaar over heeft gedaan om een dergelijk instituut te realiseren. Het poldermodel hoeft niet afgeschaft te worden, maar volgens mij is een reorganisatie wel dringend gewenst. Men moet op zoek naar manieren om ruimte te scheppen voor Onafhankelijke Geesten. Ter voorkoming van rampen en andere vormen van maatschappelijk ongemak!

Albert Bouvy

Indien onbestelbaar retour: Secretariaat NVRB, Botter 1129, 8232 JN Lelystad

Congres Delta Pi

Delta Pi organiseert op 26 mei 2011 een congres ter gelegenheid van het tienjarig jubileum.

Thema **Aandacht voor Afhankelijkheden**

Bouwen aan Buitengewone Bedrijfsprestaties

Motto: Wie B zegt, moet A doen

Aan het woord is *Peter Van Gestel*, algemeen directeur van Delta Pi.

Peter, waarom een congres?

Ja, dat is een goede vraag, het is eigenlijk niet zo gebruikelijk dat een bedrijf als Delta Pi een congres organiseert. Maar ons credo is 'Anders kijken, meer bereiken' en Delta Pi is wel gewend om zaken op een niet alledaagse manier te benaderen. We bestaan dit jaar tien jaar en wilden dat op een originele manier luister bij zetten. Al tien jaar zijn we een sterke naam op het gebied van risicobeheersing en prestatiebeheersing. De markt kent ons met name als expert op het gebied van RAMS en Risico-gestuurd Beheer en Onderhoud. Maar onze interesse en expertise reikt veel verder. Het congres is een leuke manier om daar invulling aan te geven.

Hoe zijn jullie gekomen tot het thema 'Aandacht voor Afhankelijkheden'?
Dit vindt zijn oorsprong in een onderzoek naar 'Common Cause' falen dat Delta Pi samen met enkele andere partijen uitvoerde in opdracht van Rijkswaterstaat. We kwamen tot de ontdekking dat dit onderwerp tot op heden behoorlijk onderbelicht is gebleven. Een congres leent zich uitstekend voor het vestigen van aandacht op dit onderwerp. Maar we wilden het thema breder trekken. Centraal hebben we gezet de afhankelijkheden op het gebied van processen en systemen, gericht op zowel de negatieve als positieve effecten. Hierbij speelt de menselijke factor ook een grote rol. In de ochtend wordt het thema in zijn algemeenheid vanuit verschillende invalshoeken belicht. In de middag splitsen we de deelnemers op in twee groepen. De ene groep gaat wetenschappelijk de diepte in. De andere groep kiest voor een meer pragmatische benadering.

Gaat het over Delta Pi?

Nee, het congres wordt geen Delta Pi promotieverhaal. We willen juist experts uit de hoek van de wetenschap, de overheid en het bedrijfsleven aan het woord laten. Met daarbij nadrukkelijk de mogelijkheid voor interactie en uitwisseling van ideeën en best practices. Zo komt bijvoorbeeld een professor uit de luchtvaart zijn visie geven op afhankelijkheden, maar ook een expert op het gebied van communicatie. Verder willen we er ook

COLOFON

De **NVRB**-nieuwsbrief is een periodieke uitgave van de Nederlandse Vereniging voor Risicoanalyse en Bedrijfszekerheid.

Redactie NVRB-nieuwsbrief

Peter Blanker, Martijn Flinterman

Bijdragen aan deze uitgave van:

Peter Blanker, Martijn Flinterman, Karolina Wojciechowska, Johan de Knijff, Eric van Kleef, Ruben Jongejan, Albert Bouvy, Johan van den Bogaard, Ben Rijnveld, Deli Seligmann, Kostas Kevrekidis.

Redactieadres

Peter Blanker

p/a RWS Dienst Infrastructuur

Postbus 20.000

3502 LA Utrecht

T: 06 - 1516 9411

redactie@nvr.nl

Sluitingsdatum kopij voor de volgende nieuwsbrief:

15 mei 2011.

(c) 2011 NVRB

Alle bijdragen in deze nieuwsbrief zijn geschreven op persoonlijke titel, tenzij anders vermeld. Wilt u (delen van) deze nieuwsbrief gebruiken? Heeft u zelf kopij die interessant is voor onze leden? Neem dan contact op met de redactie en/of bestuur!

gewoon een leuke dag van maken! Hoe? Kom gewoon kijken! Het wordt zeker de moeite waard!

De **NVRB** vindt dit congres een erg leuk initiatief en mag haar leden een korting van 50 euro aanbieden op de deelnamekosten.

Meer informatie over het congres:

Locatie: Novalis, Industrieweg 9C, Vught.

Aanvang: 9.00u

Uitgebreide informatie en inschrijven: www.delta-pi-congres.nl